

kl/ro

स्थापना र कानूनी आधार

नेपाल सरकार: भूमि व्यवस्था, सहकारी,
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य
प्रशासन मन्त्रालय

भूमि समस्या
समाधान
समितिको
समन्वय

भूमि शाखा,
बर्दिवास
नगरपालिका

लगत संकलन सम्बन्धी
कार्यविधि, २०८३ को दफा
५ अनुसार स्थापित।

मुलुकको राष्ट्रिय अभियान: भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन।

शाखाको लक्ष्य र उद्देश्य

दीर्घकालीन लक्ष्य स्थायी समाधान

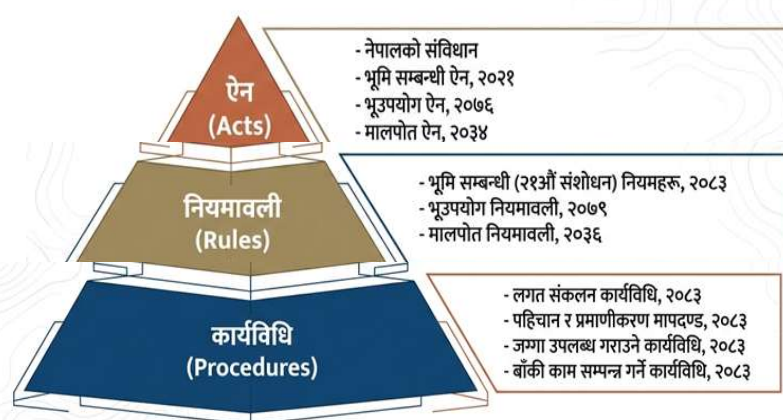
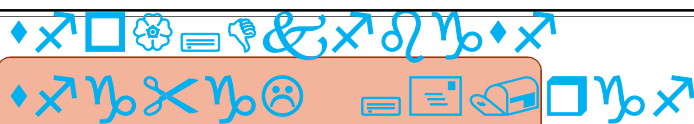
स्थानीय तहमा रहेका भूमिसम्बन्धी
समस्याहरूको पहिचान गरी कानुनी प्रक्रिया
मार्फत तिनको स्थायी समाधानमा सहयोग
पुर्याउने।

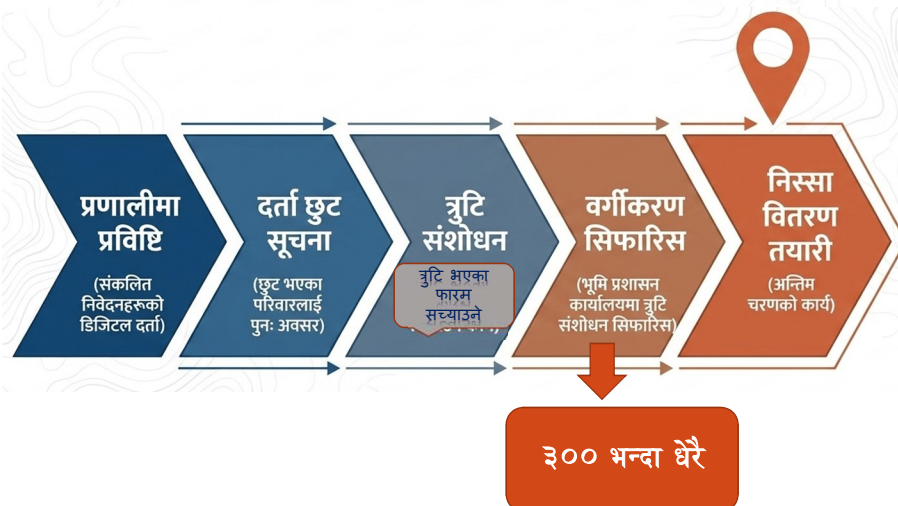
तत्कालीन उद्देश्य पहिचान र व्यवस्थापन

- वास्तविक भूमिहीन र अव्यवस्थित
बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरण।
- कानुन बमोजिम जग्गाको उचित
व्यवस्थापन र वितरण।

k|d'v sfo{If]qx?

आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

बर्दिबास नगरपालिका

Upto Date: 2083/04/20

मधेश प्रदेश, महोत्तरी

भूमि सम्बन्धी लगत संकलन तथा प्रविष्ट गरीएको विवरण

RECEIVED Vs ENTERED

वडा नं.	RECEIVED				ENTERED				Issue faram AB/BD/BS	Status	Achievement (%)
	AB	BD	BS	Grand Total	AB	BD	BS	Grand Total			
१	605	25	90	720	599	25	89	713	7	Completed	99%
२	464	125	220	809	449	123	206	778	31	On process	96%
३	3,327	45	53	3,425	3,360	45	36	3,441	-16	Completed	100%
४	1,014	11	80	1,105	939	9	36	984	121	Completed	89%
५	704	45	92	841	690	45	99	834	7	Completed	99%
६	402	11	82	495	330	10	73	413	82	Completed	83%
७	149	23	34	206	145	25	30	200	6	On process	97%
८	243	53	114	410	233	51	110	394	16	Completed	96%
९	151	12	27	190	153	11	27	191	-1	Completed	101%
१०	467	43	50	560	461	43	50	554	6	Completed	99%
११	498	18	56	572	487	18	56	561	11	Completed	98%
१२	17	92	46	155	17	91	45	153	2	Completed	99%
१३	59	15	28	102	58	15	28	101	1	Completed	99%
१४	150	2	42	194	175	4	50	229	-35	Completed	118%
Grand Total	8,250	520	1,014	9,784	8,096	515	935	9,546	238		98%

मुख्य उपलब्धी र समुदायमा प्रभाव

(लगत प्रविष्टि कार्य सम्पन्न)

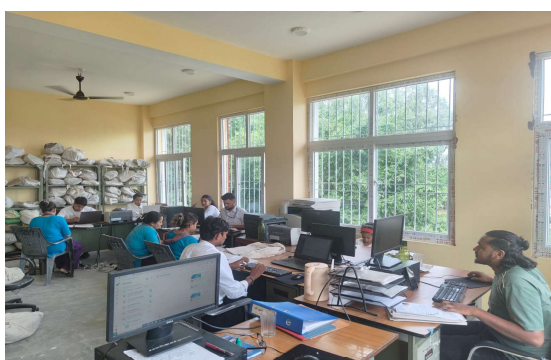
✓ स्थानीय तहलाई स्पष्ट मार्गदर्शन

भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोबासीको सम्पूर्ण तथ्याङ्क प्राप्त। भविष्यका योजना र कार्यदिशा तय गर्न स्थानीय तहलाई स्पष्ट आधिकारिक खाका प्राप्त।

✓ जनसमुदायमा आशा र उत्साह

लामो समयदेखिको भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान हुने र आफ्नो जमिन आफ्नै अधिनमा आउने सुनिश्चितताले नागरिकमा अत्यधिक उत्साह सिर्जना।

सम्बन्धित केही तस्विरहरु:

गर्मि र बिदाको समेत प्रवाह नगरि अन्य शाखाको समेत सहयोगमा भूमि शाखा ।

व्यक्तिले दिस चाहेको जग्गा वन पा वडा नं ९ को स्वामित्वमा ल्याउनुपुर्व सगलतग निरिक्षण

उपलब्धी

- ✓ आयोग र स्थानीय तहबीच भएको सम्झौतापश्चात् लामो समयदेखि कायम रहेको भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान हुने तथा आफ्नो जग्गा आफ्नै स्वामित्वमा आउने आशा र उत्साह स्थानीय जनसमुदायमा स्पष्ट रूपमा देखिएको छ ।

- ✓ लगत प्रविष्टि कार्य ९८% ले सम्पन्न भएको छ ।

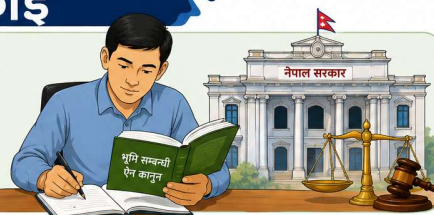
- ✓ स्थानीय तहमा रहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लगत तथा जग्गासम्बन्धी विवरण प्राप्त भएको छ । यसबाट स्थानीय तहलाई भविष्यमा कार्ययोजना तयार गर्न, योजना कार्यान्वयन गर्न तथा भूमि व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउन स्पष्ट आधार प्राप्त भएको छ ।

सिकाई

01

भूमि सम्बन्धी प्रक्रिया, ऐन कानून र मापदण्ड नजिकबाट जान्ने अबसर मिल्यो ।

02

स्थानीय सरकारको काम, कर्तव्य र अधिकारबारे बुझ्न सहज भयो ।

03

हकभोगमा रहेको जग्गा, तर स्वामित्वको प्रमाण छैन ।

भूमिहीन सुकुम्बासीको वास्तविक अवस्था बुझ्न अबसर मिल्यो ।

लालपुर्जा आउँछ भन्दै खुशी देख्ने अवसर मिल्यो ।

सिकाइले अनुभवलाई ज्ञानमा, र ज्ञानले सेवालाई प्रभावमा बदल्छ !

चुनौती

भूमि शाखामा कार्यरत भईरहदा र कार्य सञ्चालन गरि रहदा
भूमि सम्बन्धि विविध चुनौतीहरू को केही बुदागत समस्या निम्न छन्:-

01 **भूमि ऐन र बन ऐन**
बिचको केही अस्पष्ट कानुनले गर्दा जग्गा प्रमाणिकरणमा समस्या देखिएको छ ।

02 **तहगत क्षेत्र निर्धारण**
गरिए अनुसार जग्गाको हदबन्दिमा जग्गा बितरण गर्न समस्या देखिएको छ ।

03 **बिगतको नार्पी** **हालको भोग**
बिगतमा गरिएको नार्पीको आधार र हाल भोग गरिएको जमिनको भू-भागको नक्सा र भोग नमिल्दा काम गर्न कठिनाई भएको छ ।

04 **सरकार गठन संगै आयोग**
पनि परिवर्तित हुने र नया गठित आयोगले पुराना कामको पुर्ण स्वामित्व स्वाकार नगर्दा काम अगाडी बढ्न नसक्नु ।

05 **भू-उपयोग वर्गीकरण**
भूमिजिम गरिएको जग्गा वर्गीकरणमा व्यापक त्रुटी तथा छुट हुन पुगेको ।

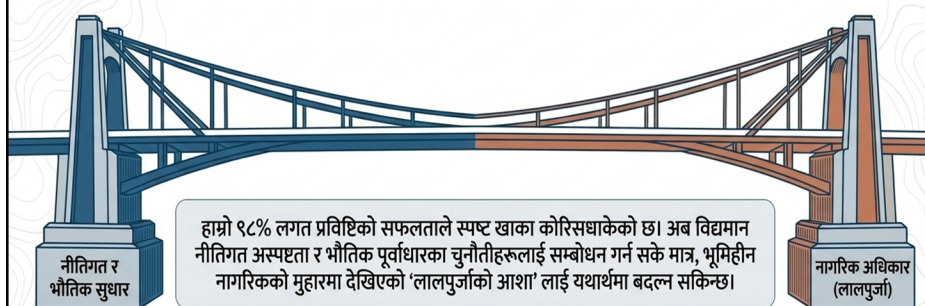
06 **व्यवस्थित कार्यक्षेत्र नहुनु**
• यो गर्मिमा न इयालमा पर्दा छ न पड्छा छ
• इन्टरनेट एकदमै अस्थिर

चुनौतीलाई अवसरमा बदल्न, पारदर्शी र व्यवस्थित भूमिव्यवस्थापनतर्फ अग्रि बढौ ।

निष्कर्ष तथा भावी दिशा

हाम्रो ९८% लगत प्रविष्टिको सफलताले स्पष्ट खाका कोरिसघाकेको छ। अब विद्यमान नीतिगत अस्पष्टता र भौतिक पूर्वाधारका चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्न सके मात्र, भूमिहीन नागरिकको मुद्दामा देखिएको 'लालपुर्जाको आशा' लाई यथार्थमा बदल्न सकिन्छ।

भूमिसम्बन्धी यो ऐतिहासिक दायित्व पूरा गर्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको निरन्तर समन्वय र प्रशासनिक इच्छाशक्ति अपरिहार्य छ।